सुप्रीम कोर्ट रिपोर्ट्स - (२०२२) ७ एस.सी.आर. पान नं . २५१ ते २५८

(इंग्रजी मध्ये टंकलिखित केलेल्या न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

महाराष्ट्र राज्य व अन्य

विरुद्ध

माधुरी मारुती विधाटे (विवाहा नंतरचे नांव श्रीमती माधुरी संतोष कोळी)

(दिवाणी अपील क्रमांक ६९३८/२०२२)

३० सप्टेंबर २०२२

[**न्यायमूर्ती** एम. आर. शाह आणि **न्यायमूर्ती** कृष्ण मुरारी]

सेवा विषयक विधी – अनुकंपा नियुक्ती – विवाहित मुलीचा हक्क असल्यास - वडिलांचा सेवेत असतांना मृत्यू - अनुकंपा तत्त्वावर नेमलेल्या आईचा ही सेवेत असताना मृत्यू झाला - मोठ्या विवाहित मुलीने अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीसाठी अर्ज केला, फेटाळला गेला - त्यानंतर प्रतिवादी-धाकट्या विवाहित मुलीचा अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीचा अर्जही फेटाळण्यात आला - न्यायाधिकरणाने अपीलकर्त्यांना अनुकंपा तत्त्वावर प्रतिवादींना नियुक्त करण्याचे निर्देश दिले - उच्च न्यायालयाने आदेशाला दुजोरा दिला न्यायालय – अपिलात ठरवले गेले की : अनुकंपा नियुक्ती हा सार्वजनिक सेवेतील नियुक्तीच्या सर्वसाधारण नियमाला अपवाद आहे - अशा प्रकरणात निव्वळ मानवतावादी दृष्टिकोनातून उदरनिर्वाहाचे काही स्त्रोत उपलब्ध करून दिल्याशिवाय कुटुंबाला उदरनिर्वाह करता येणार नाही, ही वस्तुस्थिती लक्षात घेऊन मृताच्या आश्रितांपैकी नोकरीसाठी पात्र अशा एकाला लाभदायक रोजगार उपलब्ध करून देण्याची तरतूद नियमावलीत करण्यात आली आहे. – प्रतिवादी विवाहित मुलगी असल्याने ती मृत कर्मचाऱ्यावर,

म्हणजे तिच्या आईवर अवलंबून आहे असे म्हणता येणार नाही - असे असले तरी, मृत कर्मचाऱ्याच्या मृत्यूनंतर सात वर्षांनंतर ती अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीस पात्र नाही - न्यायाधिकरण तसेच उच्च न्यायालयाने प्रतिवादीची अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्ती करण्याचे निर्देश देताना गंभीर चूक केली - न्यायाधिकरणाचा आदेश आणि उच्च न्यायालयाचा आदेश रद्द - भारतीय राज्यघटना – अनुच्छेद १४, १६.

सेवा विषयक विधी – अनुकंपा नियुक्ती – उद्दिष्ट ठरविण्यात आले : अनुकंपा रोजगार देण्याचा उद्देश कुटुंबाला अचानक आलेल्या संकटातून बाहेर पडण्यास सक्षम करणे हा आहे - अशा कुटुंबाला मृतव्यक्तीने धारण केलेल्या पदापेक्षा न्यून पद न देणे हा उद्देश आहे - प्रस्तुत प्रकरणात प्रतिवादी-विवाहित मुलीची अनुकंपा तत्त्वावर नेमणूक करणे हे सदर उद्दिष्टाच्या विरुद्ध असेल.

सेवा विषयक विधी – अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्ती, अपवाद – भारतीय राज्यघटना – अनुच्छेद १४, १६ – ठरविले गेले : सर्व शासकीय रिक्त पदांसाठी अनुच्छेद १४ व १६ अन्वये सर्व उमेदवारांना समान संधी देण्यात यावी – तथापि, मृत कर्मचाऱ्याच्या आश्रित व्यक्तीला अनुकंपा तत्त्वावर देण्यात येणारी नियुक्ती या निकषांना अपवाद आहे – अनुकंपा तत्व हा सवलत आहे, अधिकार नाही.

कर्नाटकातील कोषागार संचालक आणि अन्य विरुद्ध व्ही . व्ही. सोम्यश्री

(२०२१) एससीसी ऑनलाइन एससी ७०४; हिमाचल प्रदेश राज्य आणि

अन्य विरुद्ध शशी कुमार **(२०१९) ३ एससीसी ६५३ : [२०१९] २ एससीआर ४३२ - चा आधार घेऊन**

एन. सी. संतोष विरुद्ध कर्नाटक राज्य **(२०२०) ७ एससीसी ६१७ : [२०२०] ३ एससीआर ११७७;** *गोविंद प्रकाश वर्मा विरुद्ध एलआयसी* **(२००५) १० एससीसी २८९ - संदर्भित.**

निर्णय विधी संदर्भ

[२०२०] ३ एससीआर ११७७	**संदर्भित**	**परिच्छेद ५**
[२०१९] २ एससीआर ४३२	**भर दिला**	**परिच्छेद ६.१**
[२००५]१०एससीसी२८९ २८९	**संदर्भित**	**परिच्छेद ६.१**

दिवाणी अपील अधिकारक्षेत्र: दिवाणी अपील क्रमांक ६९३८/२०२२

मुंबई उच्च न्यायालयाच्या दिनांक ०७.०१.२०१९ रोजीच्या रिट याचिका क्रमांक ११६१४/२०१८ मधील निकाल व आदेशावरून.

सिद्धार्थ धर्माधिकारी, आदित्य पांडे, भरत बागला, सचिन पाटील, विधिज्ञ अर्जदारासाठी.

राहुल त्रिवेदी, अशोक त्रिवेदी, ऋषभ मिश्रा, रियान भोला, श्रीमती प्रीती जिग्नेश जोशी, कु. प्रियंका सोनी, वैभव मिश्रा, प्रबोध कुमार, विधिज्ञ प्रतिवादीसाठी.

न्यायालयाचा निकाल न्यायमूर्ती एम. आर. शाह यांनी दिला –

1. मुंबई उच्च न्यायालयाने २०१८ च्या रिट याचिका क्रमांक ११६१४ मधील दि. ०७.०१.२०१९ रोजी दिलेल्या आक्षेपार्ह निर्णय आणि आदेशाबद्दल व्यथित आणि असमाधानी वाटल्याने ,

ज्याद्वारे उच्च न्यायालयाने सदरची रिट याचिका फेटाळून लावली आहे आणि महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरणाने (पुढे "ट्रिब्यूनल" म्हणून संबोधले जाते) अनुकंपा तत्त्वावर प्रतिवादीची नियुक्ती करण्याचे निर्देश दिलेल्या आदेशावर शिक्कामोर्तब केले आहे, महाराष्ट्र राज्याने जलसंपदा विभागाच्या प्रधान सचिवांमार्फत प्रस्तुत अपील दाखल केले आहे.

2. प्रस्तुत अपिलास कारणीभूत ठरणारी वस्तुस्थिती थोडक्यात पुढीलप्रमाणे :-

२.१ प्रतिवादीचे वडील अपीलकर्त्यांकरिता सेवा बजावत असलेल्या लिपिक संवर्गात होते. त्यांचा सेवेत मृत्यू झाला. त्याच्या मृत्यूनंतर त्याची पत्नी म्हणजेच प्रतिवादीच्या आईची अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्ती करण्यात आली. मात्र, सेवेत असतानाच त्यांचे निधन झाले. त्यानंतर प्रतिवादीची मोठी बहीण श्रीमती संगीता एम. थोंगे यांनी अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीसाठी अर्ज केला. ती विवाहित मुलगी असल्याने अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्ती देता येणार नाही, या कारणास्तव दिनांक १८.०८.२०११ च्या पत्राद्वारे हा अर्ज फेटाळण्यात आला.

२.२ त्यानंतर राज्य शासनाने दिनांक २६.०२.२०१३ रोजी शासन परिपत्रक काढले, ज्यानुसार मृत शासकीय कर्मचाऱ्याच्या कायदेशीर वारसदारांपैकी आणि प्रतिनिधींपैकी एकास अनुकंपा तत्त्वावर नोकरी देण्यात येणार होती.

२.३ त्यानंतर प्रतिवादी, मृत कर्मचाऱ्याची विवाहित कन्या – स्व.श्रीमती लता मारुती विधाटे यांनी दि. १२.०३.२०१३ रोजीच्या निवेदनाद्वारे अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीसाठी अर्ज केला. या ठिकाणी, हे लक्षात घेणे आवश्यक आहे की

प्रतिवादी ही दुसरी विवाहित मुलगी आहे आणि तिच्या मोठ्या विवाहित बहिणीने केलेला अर्ज २०११ च्या सुरुवातीलाच फेटाळण्यात आला होता. अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीसाठी प्रतिवादीचा अर्ज दिनांक २३.०४.२०१३ च्या आदेशान्वये फेटाळण्यात आला.

२.४ अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीचा अर्ज फेटाळल्यानंतर सुमारे दोन वर्षांच्या कालावधीनंतर प्रतिवादीने न्यायाधीकरणाकडे २०१५ चा ओ.ए.क्रमांक ८६० दाखल केला. न्यायाधिकरणाने २४.०३.२०१७ च्या आपल्या निर्णय व आदेशाद्वारे संबंधित ओ.ए.ला मान्यता दिली आणि अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीसाठी प्रतिवादीच्या प्रकरणाचा विचार करण्याचे निर्देश दिले. न्यायाधिकरणाने दिलेल्या आदेशाला उच्च न्यायालयाने योग्य ठरवून निकाल व आदेशाद्वारे पुष्टी दिली जी या न्यायालयासमोरील प्रस्तुत अपिलाचा विषय आहे.

३. संबंधित पक्षकारांच्या अभ्यासू वकिलांचे म्हणणे ऐकून घेतल्यानंतर या न्यायालयाच्या विचारार्थ उपस्थित होणारा प्रश्न असा आहे की:

वर वर्णन केलेल्या खटल्याची वस्तुस्थिती आणि परिस्थिती पाहता, प्रतिवादी अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीस पात्र असेल का ?

४. निर्विवाद वस्तुस्थिती अशी आहे की मृत कर्मचाऱ्याच्या म्हणजेच प्रतिवादीच्या वडिलांच्या, ज्यांचा सेवाकाळात मृत्यू झाला, त्यांच्या मृत्यूनंतर, प्रतिवादीच्या आईला अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्ती देण्यात आली. प्रतिवादीच्या आईचे २८.०३.२००६ रोजी निधन झाले. त्यानंतर

प्रतिवादीच्या मोठ्या विवाहित बहिणीने अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीसाठी अर्ज केला, जो सन २०११ मध्ये, ती विवाहित मुलगी असल्याने तिच्या मृत आईवर अवलंबून आहे असे म्हणता येणार नाही आणि त्यामुळे ती अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीस पात्र नाही या कारणास्तव फेटाळण्यात आला. वरील वस्तुस्थिती लक्षात घेता उपस्थित केलेल्या प्रश्नाचा विचार होणे आवश्यक आहे.

५. प्रस्तुत अपिलात समाविष्ट असलेल्या मुद्द्याचा विचार करताना मृत कर्मचाऱ्याच्या मृत्यूबाबत अनुकंपा तत्त्वावर या न्यायालयाने घालून दिलेल्या कायद्याचा संदर्भ घेऊन विचार करणे आवश्यक आहे. **कर्नाटकातील कोषागार संचालक आणि अन्य विरुद्ध व्ही. सोम्यश्री, २०२१ एससीसी ऑनलाइन एससी ७०४** या प्रकरणात या न्यायालयाने अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्ती देण्याच्या तत्त्वाचा विचार करण्याची संधी दिली होती. **एन. सी. संतोष विरुद्ध कर्नाटक राज्य, (२०२०) ७ एससीसी ६१७** या खटल्यातील या न्यायालयाच्या निर्णयाचा संदर्भ दिल्यानंतर या न्यायालयाने अनुकंपा तत्वावर नेमणूक देण्याच्या तत्त्वाचा सारांश खालीलप्रमाणे दिला आहे:-

(i) अनुकंपा नियुक्ती हा सर्वसाधारण नियमाला अपवाद आहे;

(ii) कोणत्याही उमेदवाराला अनुकंपा नियुक्तीचा अधिकार नाही;

(iii) राज्याच्या सेवेतील कोणत्याही सार्वजनिक पदावर नियुक्ती भारतीय राज्यघटनेच्या अनुच्छेद १४ व १६ नुसार तत्त्वाच्या आधारे करावी लागते;

(iv) अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्ती राज्याच्या धोरणाने घालून दिलेल्या निकषांची पूर्तता आणि/ किंवा पात्रतेच्या निकषांची पूर्तता केल्यावरच केली जाऊ शकते;

(v) अनुकंपा नियुक्तीच्या दाव्याचा विचार करण्यासाठी अर्जावर विचार करण्याच्या तारखेस प्रचलित निकष हा आधार असावा.

६. अनुकंपा तत्त्वावरील नियुक्तीबाबत अनेकदा निर्णय देताना या न्यायालयाने घालून दिलेल्या कायद्यानुसार सर्व शासकीय पदांसाठी राज्यघटनेच्या अनुच्छेद १४ व १६ अन्वये सर्व इच्छुकांना समान संधी देण्यात यावी. मात्र, मृत कर्मचाऱ्यावर आश्रीत व्यक्तीला अनुकंपा तत्त्वावर देण्यात येणारी नियुक्ती या निकषांना अपवाद आहे. अनुकंपा तत्व हा हक्क नसून सवलत आहे.

६.१ **हिमाचल प्रदेश राज्य आणि अन्य विरुद्ध शशी कुमार(२०१९) ३ एससीसी ६५३** या प्रकरणात, या न्यायालयाला अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीचा उद्देश आणि हेतू विचारात घेण्याची संधी मिळाली आणि **गोविंद प्रकाश वर्मा विरुद्ध एलआयसी (२००५) १० एससीसी २८९, या** प्रकरणातील या न्यायालयाच्या निर्णयाचा विचार करून परिच्छेद क्र. २१ व २६ मध्ये खालीलप्रमाणे निरीक्षण करून व निर्धारित केले की:-

> "**२१.** गोविंद प्रकाश वर्मा [गोविंद प्रकाश वर्मा विरुद्ध एलआयसी , (२००५) १० एससीसी २८९] या खटल्यातील निर्णयाचा नंतर अनेक निर्णयांमध्ये विचार करण्यात आला आहे. परंतु त्या निर्णयांची जाहिरात करण्यापूर्वी हे लक्षात घेणे आवश्यक आहे की अनुकंपा नियुक्तीचे स्वरूप या न्यायालयाने उमेशकुमार नागपाल विरुद्ध उमेशकुमार नागपाल विरुद्ध हरियाणा राज्य [उमेश कुमार नागपाल विरुद्ध हरयाणा राज्य, (१९९४) ४ एससीसी १३८] या खटल्यात विचारात घेतले होते. उमेशकुमार नागपाल [उमेश कुमार नागपाल विरुद्ध हरयाणा राज्य, (१९९४) ४ एससीसी १३८] या

खटल्यात जी तत्त्वे मांडली गेली आहेत, ती नंतर या न्यायालयात सातत्याने पाळली गेली आहेत. ही तत्त्वे खालील उताऱ्यात सांगितली आहेत: (उमेश कुमार नागपाल प्रकरण [उमेश कुमार नागपाल विरुद्ध हरयाणा राज्य, (१९९४) ४ एससीसी १३८), एससीसी पृष्ठ १३९-४०, पैरा २)

"२. ... नियमाप्रमाणे सार्वजनिक सेवेतील नियुक्त्या खुल्या आमंत्रणा द्वारे अर्ज मागवून व गुणवत्तेच्या आधारे काटेकोरपणे करण्यात याव्यात. नियुक्तीची इतर कोणतीही पद्धत किंवा इतर कोणत्याही पद्धतीचा विचार करण्यास परवानगी नाही. या पदासाठी इतर कोणत्याही प्रक्रियेचे अनुसरण करण्याचे किंवा नियमांनी घालून दिलेल्या पात्रतेत शिथिलता आणण्याचे स्वातंत्र्य सरकार किंवा सार्वजनिक प्राधिकरणांना नाही. मात्र, प्रत्येक प्रकरणात काटेकोरपणे पाळल्या जाणाऱ्या या सर्वसाधारण नियमाला न्यायाच्या हितासाठी आणि काही आपत्कालीन परिस्थितीला सामोरे जाण्यासाठी काही अपवाद आहेत. असाच एक अपवाद म्हणजे कर्मचाऱ्याच्या मृत्युनंतर त्याचे कुटुंब दारिद्र्यात व विनाशात सोडले जाऊ नये व ज्याचेकडे उपजीविकेचे कोणतेही साधन नाही अशा त्याच्या आश्रीताच्या बाजूने आहे. अशा वेळी उपजीविकेचे काही स्त्रोत उपलब्ध झाल्याशिवाय आश्रीत कुटुंबाला उदरनिर्वाह करणे व आलेल्या अकस्मात संकटावर मात करणे असे दोन्ही उद्दिष्ट्य सध्या कर्ता येणार नाहीत, ही वस्तुस्थिती लक्षात घेऊन रोजगारास पात्र ठरू शकणाऱ्या मृताच्या आश्रितांपैकी एकाला लाभदायक रोजगार उपलब्ध करून देण्याची तरतूद शुध्द माणुसकीच्या जाणीवेतून नियमावलीत करण्यात आली आहे.

अशा प्रकारे अनुकंपा रोजगार देण्याचे पूर्ण उदिष्ट्य म्हणजे कुटुंबाला अचानक आलेल्या संकटावर मात करण्यास सक्षम करणे होय. अशा कुटुंबातील एखाद्या सदस्याला मृत व्यक्तीने धारण केलेल्या पदासाठी कमी पद देऊ नये, हा त्यामागचा हेतू आहे. इतकेच काय, एखाद्या कर्मचाऱ्याचा नुसता मृत्यू झाल्याने त्याचे कुटुंब अशा उपजीविकेच्या साधनास पात्र ठरत नाही. सरकार किंवा संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणाने मृतव्यक्तीच्या कुटुंबाची आर्थिक स्थिती तपासून पाहिली पाहिजे आणि त्याचे, हे संकट कुटुंबाला पेलता येणार नाही असे समाधान झाले तरच कुटुंबातील पात्र सदस्याला नोकरी द्यायची आहे,. वर्ग ३ आणि ४ मधील पदे नॉन मॅन्युअल आणि मॅन्युअल श्रेणी मधील सर्वात न्यूनतम श्रेणीची पदे आहेत आणि म्हणूनच ती केवळ अनुकंपा तत्त्वावर दिले जाऊ शकतात, ज्याचा हेतू कुटुंबाला, आर्थिक दुर्बलतेतून मुक्त करणे आणि आणीबाणीतून बाहेर पडण्यास मदत करणे आहे. नियमाला अपवाद करून अशा खालच्या पदांवर नोकरीची तरतूद रास्त आणि वैध आहे कारण ती भेदभावपूर्ण नाही. अशा पदांवर मृत कर्मचाऱ्याच्या अशा अवलंबितांना देण्यात येणारी अनुकूल वागणूक ही साध्य करण्याच्या उद्दिष्टाशी म्हणजे दारिद्र्यापासून मुक्ती मिळविण्याच्या उद्दिष्टाशी तर्कसंगत संबंध आहे. त्यासाठी सार्वजनिक प्राधिकरणाकडून इतर कोणतीही पदे अपेक्षित किंवा देण्याची आवश्यकता नाही. या संदर्भात हे लक्षात ठेवले पाहिजे की, मृताच्या निराधार कुटुंबा प्रमाणेच आणखी लाखो कुटुंबे अशी आहेत जी अधिक निराधार नसली तरी तत्सामच आहेत. मृत कर्मचाऱ्याच्या कुटुंबीयांच्या बाजूने करण्यात

आलेल्या नियमाला अपवाद म्हणजे त्याने केलेली सेवा आणि वैध अपेक्षा आणि पूर्वीच्या नोकरीमुळे निर्माण झालेल्या कुटुंबाची स्थिती आणि व्यवहारात झालेला बदल यांचा विचार केला जातो.

२६. मुमताज युनूस मुलाणी विरुद्ध महाराष्ट्र राज्य [(२००८) ११ एससीसी ३८४] या खटल्यात दोन न्यायमूर्तींच्या खंडपीठाने दिलेल्या निकालात अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्ती करणे हे भरतीचे साधन नसून मृत व्यक्तीच्या कुटुंबाला सक्षम करण्याचे साधन आहे, हे तत्त्व स्वीकारले आहे. सदर योजनेतील तरतुदींच्या आधारे कुटुंबाच्या आर्थिक स्थितीचे मूल्यमापन करणे आवश्यक आहे. गोविंद प्रकाश वर्मा [गोविंद प्रकाश वर्मा विरुद्ध एलआयसी, (२००५) १० एससीसी २८९ : २००५ एससीसी (एल अँड एस) ५९०] या खटल्यातील निर्णयाचा योग्य विचार करण्यात आला आहे, परंतु न्यायालयाने असे निरीक्षण नोंदवले आहे की त्या प्रकरणात या न्यायालयाच्या पूर्वीच्या बंधनकारक उदाहरणांची दखल घेतली गेली आहे असे दिसून येत नाही.

७. अशा प्रकारे, वरील निर्णयांमध्ये या न्यायालयाने घालून दिलेल्या कायद्यानुसार, अनुकंपा नियुक्ती सार्वजनिक सेवेतील नियुक्तीच्या सामान्य नियमाला अपवाद आहे आणि मृत व्यक्तीच्या आश्रितांना आणि त्याच्या कुटुंबाला दारिद्र्यात आणि उपजीविकेचे कोणतेही साधन नसताना त्यांच्या बाजूने आहे आणि अशा प्रकरणांमध्ये मानवीय दृशिकोनातून जोपर्यंत उपजीविकेचे काही स्त्रोत उपलब्ध होत नाहीत, तोपर्यंत कुटुंबाला उदरनिर्वाहाचे साधन प्रदान करणे आणि आलेल्या संकटावर मात करणे असे दोन्ही हेतू साध्य करता येणार नाही, ही वस्तुस्थिती लक्षात घेऊन अशा

रोजगारास पात्र ठरू शकणाऱ्या मृताच्या आश्रितांपैकी एकाला लाभदायक रोजगार उपलब्ध करून देण्याची तरतूद नियमावलीत करण्यात आली आहे. अशा प्रकारे अनुकंपा रोजगार देण्याचा संपूर्ण उद्देश कुटुंबाला अचानक आलेल्या संकटातून बाहेर पडण्यास सक्षम करणे हा आहे. अशा कुटुंबाला मृतव्यक्तीने धारण केलेल्या पदापेक्षा न्यून पद देऊ नये, हा त्यामागचा हेतू आहे.

७.१ उपरोक्त निर्णयांमध्ये या न्यायालयाने घालून दिलेला कायदा प्रस्तुत खटल्याच्या वस्तुस्थितीवर लागू केल्यास, प्रतिवादीची अनुकंपा तत्त्वावर नेमणूक करणे अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीच्या उद्दिष्टाच्या व हेतूच्या विरुद्ध असेल. प्रतिवादी ही मृत कर्मचाऱ्यावर, म्हणजे तिच्या आईवर अवलंबून आहे असे म्हणता येणार नाही. तसेच मृत कर्मचाऱ्याच्या मृत्यूनंतर अनेक वर्षांनंतर ती अनुकंपा तत्त्वावर नियुक्तीस पात्र ठरणार नाही.

८. वर नमूद केलेल्या खटल्याची परिस्थिती व वस्तुस्थिती पाहता न्यायाधिकरण तसेच उच्च न्यायालयाने अपीलकर्त्यांना अनुकंपा तत्त्वावर प्रतिवादीची नेमणूक करण्याचे निर्देश देऊन गंभीर चूक केली आहे. अनेक वर्षांनंतर अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीसाठी प्रतिवादीच्या प्रकरणाचा विचार करण्याचे आदेश अपीलकर्त्यांना देण्याचे निर्देश न्यायाधीकरणाने दिलेला निर्णय व आदेश अयोग्य आहे.

९. वरील बाबी लक्षात घेऊन व वर नमूद केलेल्या कारणांमुळे महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधीकरणाने २०१५ च्या ओ.ए.क्र. ८६० मध्ये दिलेला आदेश व उच्च न्यायालयाने रिट याचिका फेटाळून लावत न्यायाधीकरणाने दिलेल्या आदेशावर शिक्कामोर्तब करणारा निर्णय व आदेश रद्द बातल ठरवला जातो.

त्यानुसार प्रस्तुत अपील मंजूर केले जाते. खर्चा बद्दल कोणतेही आदेश नाहीत.

दिव्या पांडे अपील मंजूर.

(सहकार्य : रूपांशी विरंग, एलसीआरए)

*** अस्वीकरण ***

या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.

X – X - X